

Posudek oponentky na bakalářskou práci Elišky Dvořákové

Determinanty zdraví a subjektivní délka života

Katedra demografie a geodemografie PŘF UK

Bakalářská práce Elišky Dvořákové se zabývá problematikou zdraví, což je nedílnou součástí demografického výzkumu. Demografická reprodukce je totiž mimo jiné podmíněna právě zdravotní situací dané populace. V práci jsou analyzována data o naději dožití a subjektivním zdravím s ohledem na vybrané determinanty zdraví reprezentující životní styl. Data jsou především za země EU pro rok 2014. Je nepochybné, že jde o aktuální a relevantní téma.

Text práce je strukturován do šesti kapitol na 60 číslovaných stranách, nechybí rozsáhlý seznam použité literatury a přílohy. První kapitola je úvod, který představuje téma, cíl práce, stanovené hypotézy a strukturu práce. Ačkoliv v úvodním textu je studovaná problematika popsána srozumitelně, ve vymezení cíle a hypotézách není časové a územní vymezení, přestože se autorka zabývá jen zeměmi EU-28 a rokem 2014. Druhá a třetí kapitola jsou popisné a věnují se vymezení termínu zdraví, zdravotní politice, zdraví ve stáří, subjektivní délce života a determinantům zdraví, kde jsou podrobněji popsány determinanty životního stylu body mass index, kuřáctví a konzumace alkoholu. Zařazení obou kapitol pro studované téma považuji za přínosné. Kapitoly jsou přehledné a je z nich také patrné, že autorka prostudovala celou řadu i zahraničních zdrojů, což není pro bakalářské práce v takovém rozsahu vždy samozřejmostí.

Čtvrtou a pátou kapitolu lze zařadit do analytické části práce. Zatímco čtvrtá kapitola se věnuje datům a použitým postupům, pátá kapitola analyzuje vztah naděje dožití a subjektivní délky života ve věku 65 let ve vztahu k body mass indexu, kuřáctví a konzumaci alkoholu v zemích EU-28 v roce 2014. Ačkoliv popis dat odkazuje na dva hlavní zdroje, konkrétně šetření EHIS a EU-SILC, z textu není jasné, proč autorka pracuje s daty o subjektivním zdraví z EU-SILC, když jsou součástí i šetření EHIS. Využití ukazatele a metody jsou pro bakalářskou práci zabývající se daným tématem vhodně zvolené, ačkoliv někdy nemusí být člověku neznalému věci text hned srozumitelný. Pro ilustraci, text vztahující se k předpokladům vícenásobné lineární regrese, která byla využita pro modely vztahu mezi nadějí dožití a subjektivní délkou života ve věku 65 let a vybranými determinanty zdraví, str. 30: „*V datech nebyla přítomna multikolinearita, tolerance nebyla nižší než 0,2 a hodnoty VIF byly kolem 1,0.*“, „*Grafické znázornění pomocí histogramu a P-P plotu prokázalo podmínku normálního rozdělení*“. Tolerance čeho? VIF? Grafické znázornění čeho? Podmínku normálního rozdělení čeho? Za užitečné bych s ohledem na daný popis považovala zařazení histogramu a P-P plotu do příloh, tak jako celkové výsledky testování předpokladů. Výsledky regresních modelů, které jsou sestaveny méně obvyklým, avšak přínosným, způsobem, kdy do modelů vstupují vysvětlující proměnné v členění na kladné a záporné, jsou popsány a interpretovány odpovídajícím způsobem.

Bakalářská práce má jasně vymezené téma, adekvátní strukturu, použitá data a metody, autorka řádně cituje a formální úprava práce je velmi zdařilá. Bakalářská práce Elišky Dvořákové splňuje všechny požadavky kladené na kvalifikační práce, proto ji doporučuji k obhajobě.